

INHOUD

Voorwoord	9
Geloof jij in God? Hij gelooft in jou!	11
1. Wat hoort er bij het gebouw?	13
Kerktoeren	13
Klokken	15
Kerkdeur	17
Naam van de kerk	19
Kerkhof (de tuin van de kerk)	24
2. Wat vind je in het gebouw?	26
Sacristie	26
Kerkramen	29
Heilig putje	33
Biechtstoel	34
Priesterkoor en communiebanken	35
Grafstenen	36
3. Wat zien we verder in de kerk?	37
Altaar	40
Preekstoel/lezenaar/kansel	41
Kerkorgel	42
Wierookvat, wijwater en kaarsen	44
Tabernakel	46
Dooptont	48
Kerkbanken	50
Knielbank	52
Beelden en afbeeldingen	54
Paaskaars	59
Missaal	61
Evangelieboek	63
Kelk, hostie en de godslamp	65

1. WAT HOORT ER BIJ HET GEBOUW?

KERKTOREN

Bijna elke kerk heeft een kerktoren. Vroeger hadden ze dat allemaal.

Die was heel belangrijk. Sommige kerktorens waren daarom niet alleen van de kerk, maar ook een beetje van de gemeente, van de dorpen en steden. Op de toren zat meestal een grote klok met wijzerplaat, waarop de mensen konden zien hoe laat het was, want lang niet iedereen had een eigen klokje. Omdat er een of meerdere klokken in de toren hingen, gaven zij met hun geluid de tijd aan. Soms elk kwartier, maar meestal de halve of de hele uren. Om twaalf uur 's middags luidden de klokken iets langer, zodat degenen die op het veld werkten wisten dat het middag was. Ze baden dan het Angelus. Dat is een kort gebed, waarin we eraan herinnerd worden hoe Jezus op aarde is gekomen. Ook aan het begin van de avond werd er geluid, omdat de werkdag erop zat. Heel belangrijk waren de klokken ook voor een alarm. Bijvoorbeeld bij brand. Dan riepen de klokken de mensen om snel te komen blussen. De torens zijn heel hoog en de slangen van de brandweer werden er vaak in te drogen gehangen. Vandaar dat de torens ook gedeeltelijk van de gemeente waren.

De klokken hoorde je ook als er een heilige mis zou gaan beginnen of als er iets bijzonders was, bijvoorbeeld een bruiloft. Verder hadden ook veel plaatsen andere soorten van klokkengeluid als er iemand gestorven was. (Aan het geluid van de klok, wist je of het een man, een vrouw of een kindje was). Ook werd er volop geluid op Eerste Paasdag om twaalf uur. Dan luidden alle klokken van blijdschap.

PREEKSTOEL/LEZENAAR/KANSEL

Een tweede belangrijke plek is de lezenaar.

Een heilige Mis bestaat uit twee hoofdedeelten.

Het eerste gedeelte bestaat uit de verhalen en teksten uit de bijbel en daarna volgt de preek: dit is de uitleg voor de mensen wat er bedoeld wordt met wat ze zojuist gehoord hebben.

Het tweede gedeelte is het offer aan de altaartafel.

Tegenwoordig hebben we in elke kerk een goede geluidsinstallatie, waar een microfoon

op de lezenaar staat. Iedereen kan dan via de luidsprekers alles goed horen wat er gezegd wordt.

Dat was natuurlijk vroeger niet mogelijk, maar toch moest iedereen goed kunnen horen wat er werd gezegd. De lezenaar werd toen geen lezenaar genoemd, maar een preekstoel of kansel.

Deze stond meestal halverwege de kerk tegen een pilaar aan. Er liep een trap naar boven en degene die ging preken liep dan naar boven en kon van bovenaf alle mensen met zijn stem bereiken, omdat er boven zijn hoofd nog een hele grote plaat hing, die zorgde dat het geluid van zijn stem naar beneden ging.

In vele mooie oude kerken kun je die preekstoelen nog steeds zien.

Soms staan ze nog op de oude plaats, maar vaak zijn ze ook meer naar voren neergezet. Meestal zijn ze bewerkt met schitterend beeldhouwwerk van hout; hele mooie afbeeldingen, die te maken hebben met de naam van de kerk of met een afbeelding van iets uit de bijbel.